

Tempus projekt: Modernizacija univerziteta Zapadnog Balkana kroz jačanje struktura i usluga za transfer znanja, istraživanje i inovacije

NAUČNO TEHNOLOŠKI PARKOVI - VIŠE OD MJESTA ZA TEHNOLOŠKI TRANSFER I RAZVOJ PREDUZETNIŠTVA

Tempus

R.prof. Dr Darko Petković
Centar za inovativnost i preduzetništvo
UNZE, 72 000 Zenica, Fakultetska 3,
tel.032 444 421, darko.petkovic@unze.ba

Tempus projekt: Modernizacija univerziteta Zapadnog Balkana kroz jačanje struktura i usluga za transfer znanja, istraživanje i inovacije

UNIVERZITET U ZENICI CENTAR ZA INOVATIVNOST I PREDUZETNIŠTVO

Travnička cesta 1
72000 Zenica

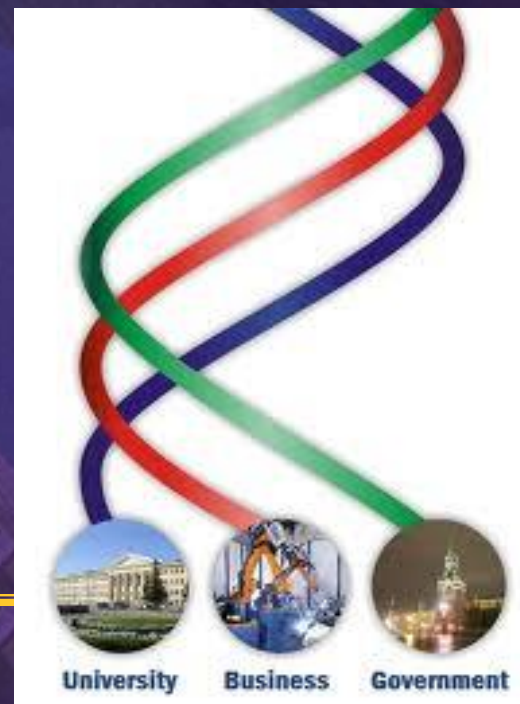
Tel. +387 32 444 421 /

Tel. +387 32 444 421

e-mail: info@cip.unze.ba

www.cip.unze.ba

- Odjel za preduzetništvo
- Odjel za poslovni razvoj (istraživanje tržišta, razrada i dizajn prototipova, tehnološko i organizacijsko projektovanje, i dr.)
- Multimedijalni odjel (sala za multimedijalne prezentacije i obuku)
- Virtualna biblioteka i poslovni inkubator

Project team:

**STRATEGIC DEVELOPMENT PLAN for BUSINESS
INCUBATORS and SCIENCE and TECHNOLOGY PARKS
IN WESTERN BALKAN REGION**

Projektni tim:

**PLAN STRATEŠKOG RAZVOJA POSLOVNIH
INKUBATORA I NAUČNIH I TEHNOLOŠKIH PARKOVA U
REGIONU ZAPADNOG BALKANA**

SADRŽAJ:

1. REZIME
2. UVOD
3. TRENDOVI U RAZVOJU PI/NTP U EU I SVIJETU
4. TRENUTNO STANJE PI/NTP U ZEMLJAMA ZB
5. STRATEŠKI CILJEVI I SUGERISANE MJERE
6. BUDUĆI KORACI I IMPLEMENTACIJA STRATEŠKOG RAZVOJNOG PLANA KROZ INSTITUCIONALNU PODRŠKU
7. REFERENCE
8. PRILOZI

Prema definiciji koju za TP daje IASP (International Association of Science Parks-IASP) oni su "organizacija upravljana od specijalizovanih profesionalaca čiji je osnovni zadatak da povećaju blagostanje zajednice promovisući kulturu inovativnosti i konkurentnosti udruženih preduzetnika i istraživačkih institucija. Za postizanje ovih ciljeva, TP stimuliše i upravlja protokom znanja i tehnologija između univerziteta, I&R institucija, MSP/kompanija i tržišta; on olakšava kreiranje i rast na inovacijama zasnovanih kompanija kroz inkubacione i spin-off procese i obezbeđuje uslužne servisne usluge u cilju povećanja dodane vrijednosti zajedno sa uslugama visokokvalitetnog ambijenta i opreme u TP."

Tempus projekt: Modernizacija univerziteta Zapadnog Balkana kroz jačanje struktura i usluga za transfer znanja, istraživanje i inovacije

Lluis Sanz, predsjednik IASP asocijacije sa sjedištem u Malagi (Španija) za njih kaže:

"TP/NP predstavlja prostor, fizički ili imaginarni, upravljani od specijalizovanog profesionalnog tima koji obezbjeđuje uslužne servise i koji ima za cilj povećanje konkurentnosti regiona ili teritorija na bazi stimulisanja kulture kvaliteta i inovativnosti udruženog biznisa i istraživačkih institucija. Oni organizuju transfer znanja i tehnologija iz ovih izvora ka kompanijama i tržištu aktivno kreirajući nove i održive inovativno bazirane kompanije kroz inkubacioni i spin-off proces. Ukratko TP je "najbolji alat" za regionalni razvoj".

USA

**Univerzitetski kampusi
50/70-tih**

Evolucija koncepta NTP

**Evropa/Japan
Inicijative Vlada
70/80-tih**

**Evropa/Azija
Inkubatori
90-tih**

**Ekonomija znanja :
Servisno orjentisani NTP
(kraj 90-tih i XXI vijek)**

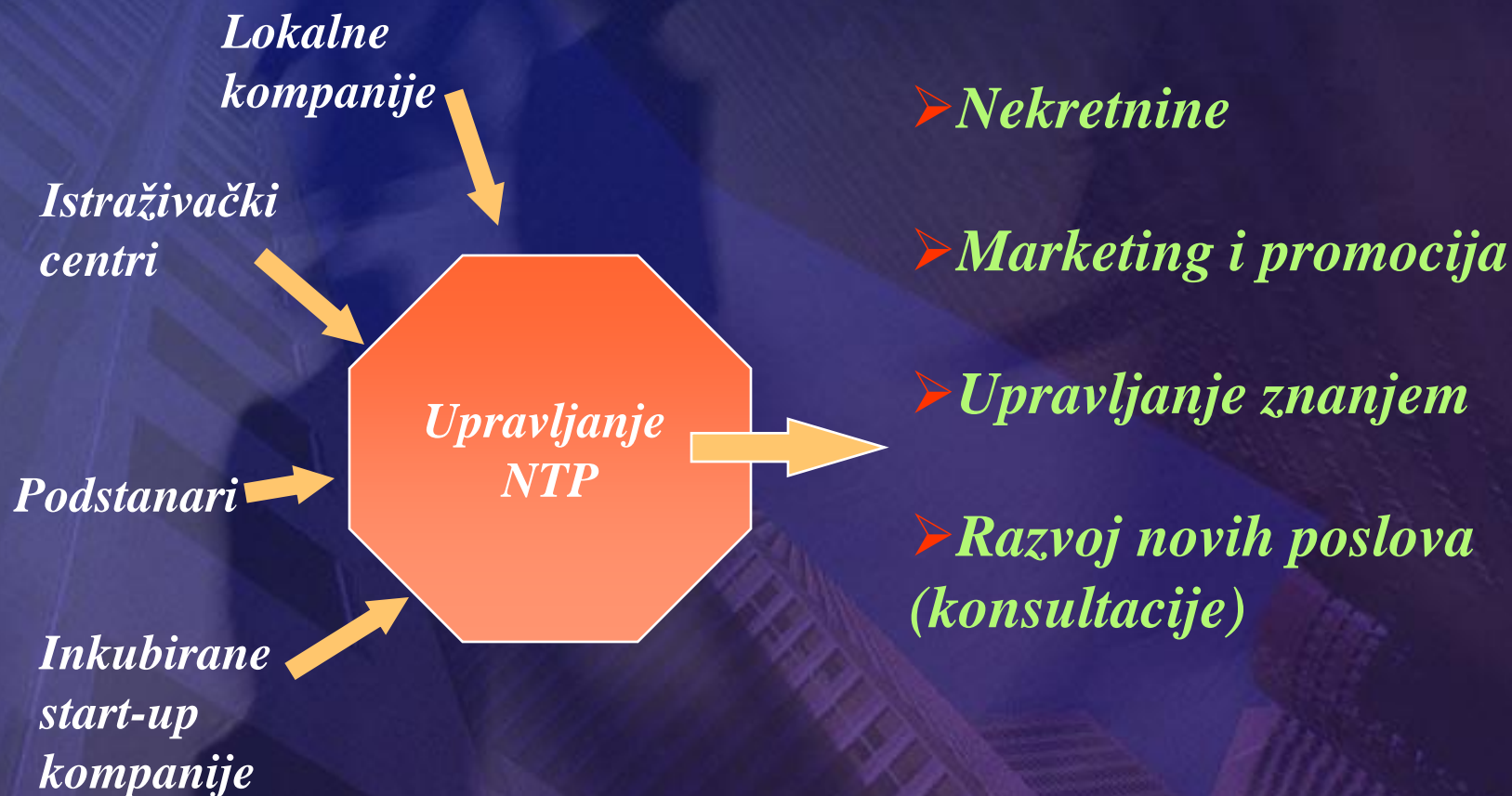
Tempus projekt: Modernizacija univerziteta Zapadnog Balkana kroz jačanje struktura i usluga za transfer znanja, istraživanje i inovacije

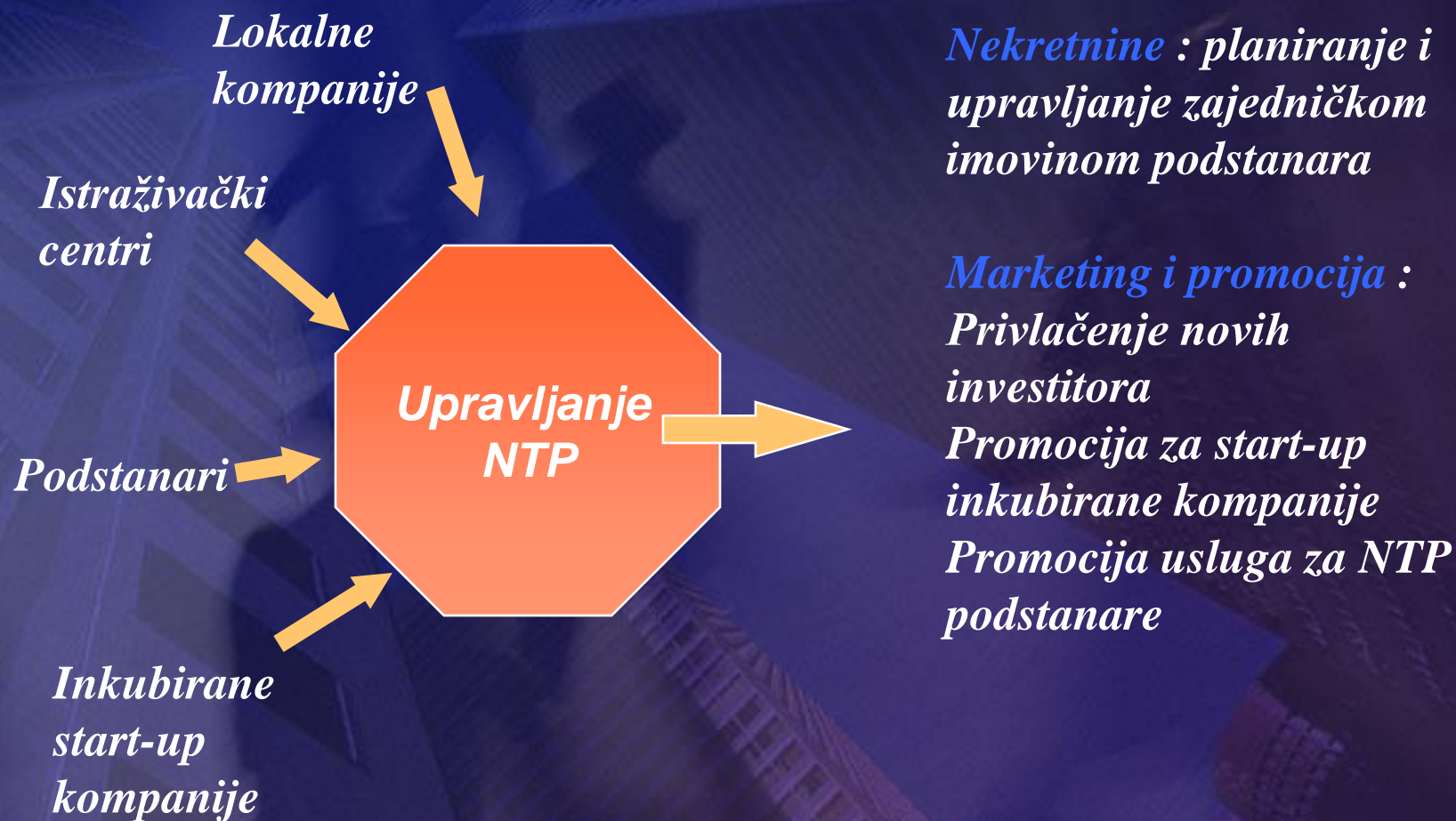
*TP nisu samo nekretnine nego i :
Sistem odnosa, servisne usluge sa dodanom vrijednošću, bolji pristup znanju, inovacijama, tržištu i kapitalu*

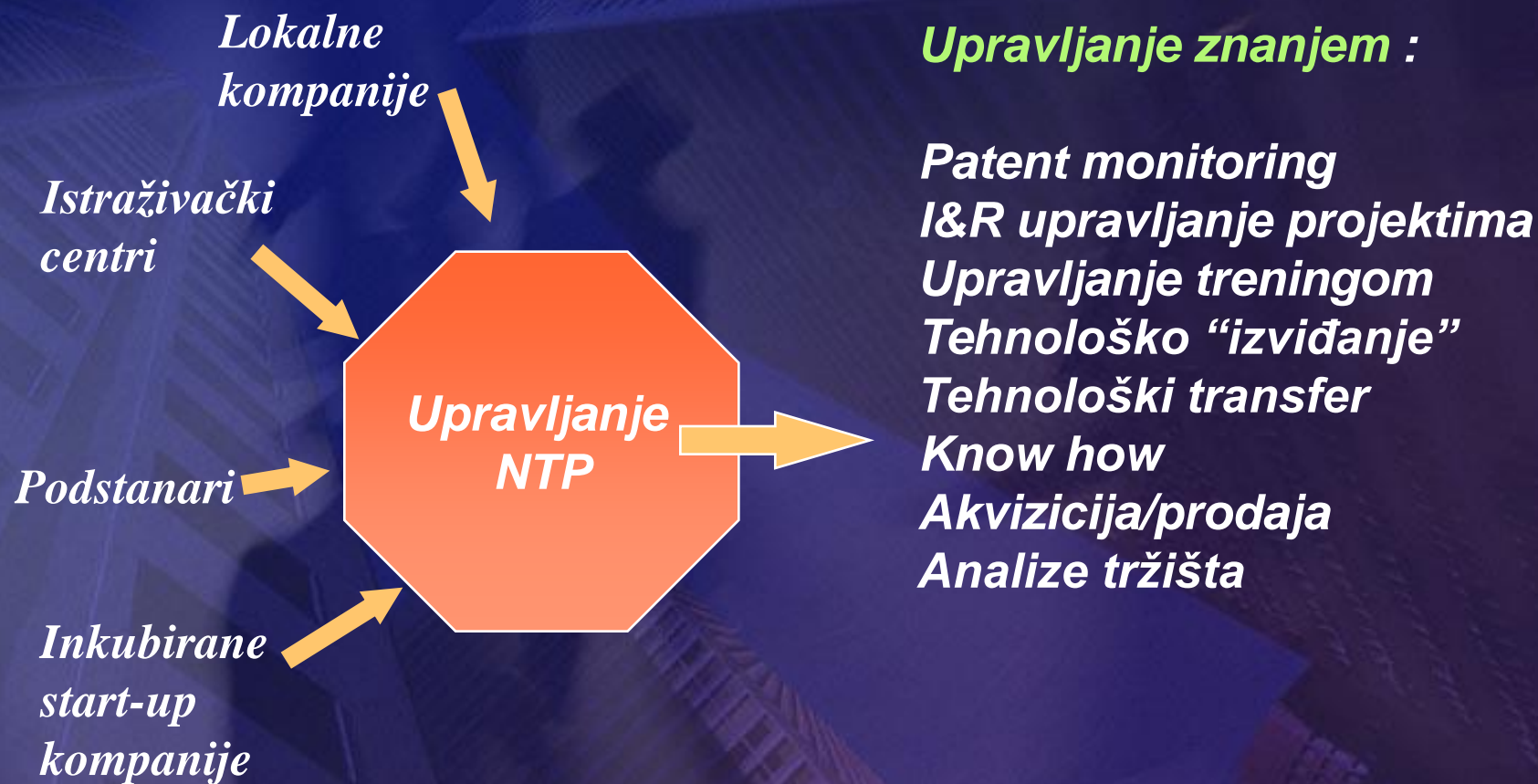

*Povišenje kompetencija kroz menadžment sistema
odnosa unutar i van TP*

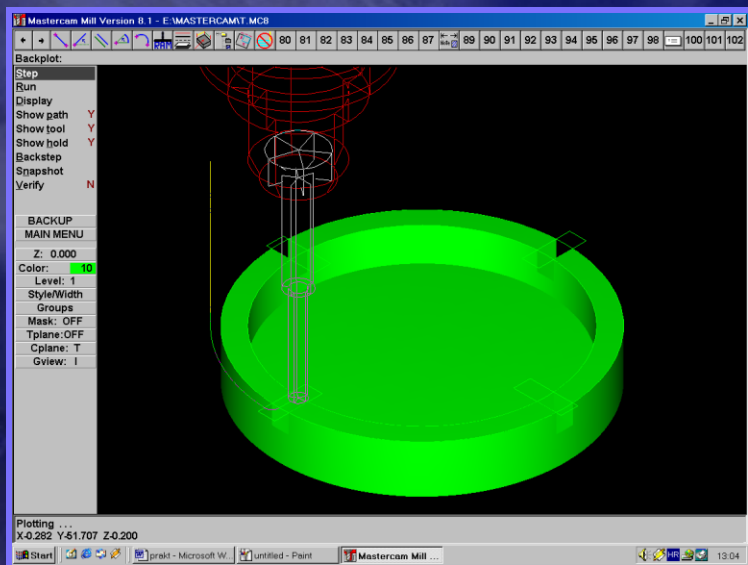

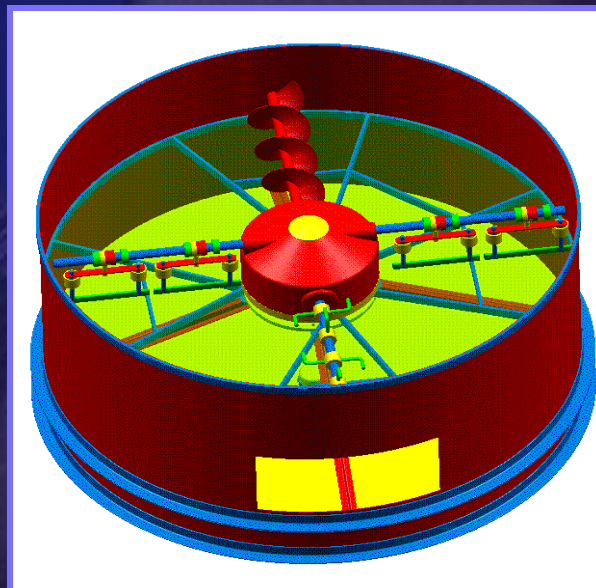

Šta i kako radi TP?

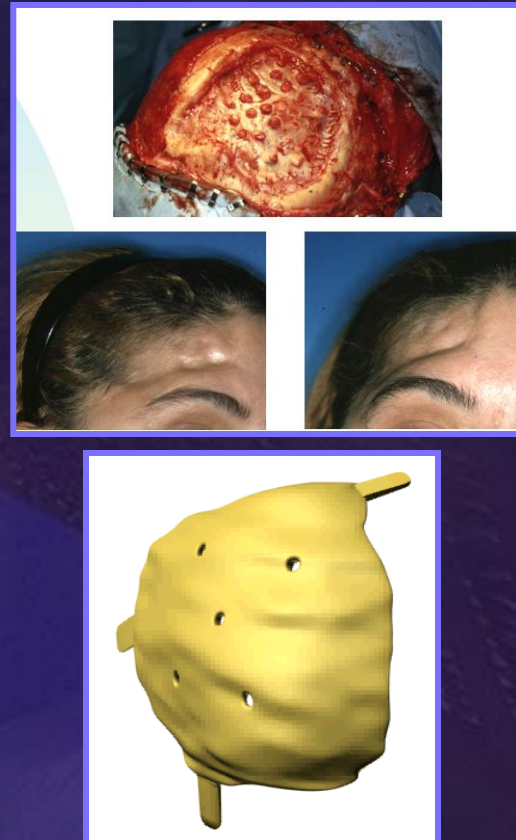
Primjer 1.

Primjer 2.

Primjer 3.

Gdje smo u razvoju koncepta NTP i TP u Bosni i Hercegovini?

Zenica – TP Zenica, CIP UNZE,....

Mostar – TP Intera,... www.intera.ba

Tuzla – BIT Centar,....

Banja Luka – TP Banja Luka, ICBL,...

Sarajevo - ....

Kako vidimo NTP Univerziteta u Zenici :

CIP UNZE

BOSIO d.o.o. Zenica

IPI – Institut za privredni inženjering Zenica

Business-start up centar Zenica

+

Očekivanja za budućnost (spin-off, spin-out firme, IT firme, MSP bazirane na znanju i prodaji znanja/usluga iz raznih sektora...

ZAKLJUČAK

Novi TP zaista mogu pomoći oporavku privrede i transformaciji univerziteta JI Evrope ali:

- Duboko poznavanje kritičnih tačaka lokalnih/regionalnih znanja i kompetencija mora biti jasno artikulirano i postignuto prije nego se započne sa planiranjem NTP;
- Sistem odnosa i relacija mora biti jasno postavljen i to: Univerzitet/istraživanje + preduzetnici/industrija+ lokalne/regionalne vlade + banke/financijske institucije
- Upravljanje nekretninama i servisne strategije moraju biti simultano planirane i implementirane
- Prilaz odozgo ka gore
- Lokalno i globalno razmišljanje

ZAKLJUČAK

Ključni dosadašnji problemi:

- Pitanje registracije i vlasništva a da svi budu zadovoljni (unutar univerziteta, fondacije, privatno javno vlasništvo, privatno ili nešto drugo);
- Uključenost i posvećenost akademske zajednice je i dalje vrlo upitna;
- Visok nivo ulaganja koji ne donosi povrat u kratkom vremenu;
- Problem kvalitetnih ljudskih resursa sa svim nivoima i nedostatak kritične mase u “gotovo svim područjima”
- Nепрепозnavanje strateških prioriteta i “svaštarenje” (“svi možemo i hoćemo sve a u rezultatu ništa”)

**HVALA
ZA
PAŽNJU!**

